

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MDP CSONGRÁDMEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 228. SZÁM

VASÁRNAP, 1954. SZEPT. 26.

ÁRA: 50 FILLÉR

A Hazafias Népfrent szegedi bizottsága programtervezele

Közeledik hazánk felszabadulásának tizedik évfordulója. Hazánk felszabadult népe az elmúlt tíz esztendőben hatalmas utat tett meg. Erről mondotta a Központi Vezetőség beszámolójában Rákosi Mátyás a Magyar Dolgozók Pártja III. Kongresszusán: „...ezeréves történelmünk folyamán népünk még nem élt át olyan mélyreható gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális átalakulást, mint ez alatt az egyetlen évtized alatt».

Ez a mélyreható változás vége ment Szeged életében is. Szeged volt az első nagy város hazánkban, amelyet a győzelmesen előretörő Szovjet Hadsereg felszabadított és tíz esztendeje, hogy városunk felszabadult népe a békés, szabad fejlődés, építés, alkotás útjára lépett. Az elmúlt tíz esztendő a szegedi nép alkotóerejének is számtalan eredményét hozta felszínre. Eredményeink alapja, hogy élni tudtunk a Szovjetuniótól kapott szabadsággal, és minden erővel összefogva végeztük országépítő munkánkat.

Népünk történelmének számos példája bizonyítja, hogy nemzeti példák akkor voltak igazán erős, amikor nagy történelmi feladatok megvalósítására egyesítette erőit. Szabadságharcaink tanulságai is azt mutatják, hogy népünk szabadságának és jólétének ügye akkor győzedelmeskedett, amikor minden becsületese magyar együtt harcolt, együtt dolgozott a haza szabadságáért, függetlenségéért, a nép jólétéért és boldogulásáért.

E történelmi tanulságok tudatában hívták egységbe, szótították közös frontba népünk legjobbjait, a magyar kommunista nemzetünket már a II. világháború idején, a fasiszta megszállás alatt. Ezért hívták életre a magyar nép fasiszta-ellenes erőiből a Magyar Frontot, majd ennek folytatásaként a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontot, amely éppen Szegeden öltött testet a felszabadulás első heteiben. Mindkettő széles nemzeti összefogás alapját teremtette meg. Céljuk a magyar függetlenség kivívása és

megvédése, országunk szabadságának, békéjének és békés építésének biztosítása volt. A felszabadult országban, népünk építő és alkotó erőinek szélesebbkörű összefogása érdekében alakult meg a Magyar Függetlenségi Népfrent.

Történelmünk, népi demokráciánk fejlődése új szakaszba érkezett. Ebben az új szakaszban jön létre a Hazafias Népfrent, amely a munkásosztály vezetésével, a dolgozó parasztság, az értelmiség, a dolgozó kisemberek még szélesebb összefogására épül, az új történelmi szakasz nagy feladatainak megvalósítására. E nagy feladatok elvégzését tűzi ki célul Népfrent programunk. Megvalósítása érdekében városunk minden dolgozójának ereje teljes latbavetésével kell közreműködnie. Hazafias Népfrent programunk megvalósítása nagy előrehaladást jelent azon az úton, amely városunk dolgozói anyagi jólétének megteremtéséhez vezet.

Ülést tartott a Hazafias Népfrent szegedi előkészítő bizottsága

A Hazafias Népfrent szegedi előkészítő bizottsága szombaton délután ülést tartott. Az ülésen megvitaták a Hazafias Népfrent szegedi programtervezését, melyet széleskörű vitára bocsátanak. Elkészült ezen az ülésen a javaslat a Hazafias Népfrent szegedi bizottsága tagjaira. A javaslatot az október 3-án megtartandó szegedi Népfrent-nagygyűlésen terjesztik megválasztásra Szeged dolgozói elé.

A Hazafias Népfrent előkészítő bizottsága az ülésen részletes tervezetet dolgozott ki Szeged felszabadulása 10. évfordulója megünneplésére.

I.

Szeged: fejlett mezőgazdasággal rendelkező könnyűipari bázis

Szeged iparának, mezőgazdaságának kereskedelmének, kultúrájának és egészségügyének fejlődése terén egyaránt hatalmas eredményekre tekinthetünk vissza. A Magyar Dolgozók Pártja vezetésével végzett alkotómunkánkkal, a becsületes szegedi dolgozók tömegeinek széleskörű összefogásával érték el sikereinket.

Szeged ipara a felszabadulás előtt elmaradott volt. A Magyar Kommunista Párt országépítő programja nyomán a hároméves terv végrehajtásával helyreállítottuk a háború pusztította szegedi üzemek régi kapacitását, korszerűsítettük üzemünk egy részét. Az ötéves terv pedig alapjában megváltoztatta a város jellegét: mezőgazdasági városból könnyűipari bázissá fejlődött Szeged.

Nagyszerű alkotás hirdeti munkásosztályunk és városunk dolgozóinak munkalendületét, pártunk és kormányunk segítségét, a Szovjetunió támogatását: a Szegedi Textilművek Európa egyik legkorszerűbb üze. A Vágóhídon nagyteljesítményű és korszerű hűtőházat építettünk. Fejlesztettük és korszerűsítettük a Konzervgyárat, a Szegedi Kenderfonógyárat, az Újszegedi Kender-Lenszöví Vállalatot, a Ruhagyárat, Jutáárgyárat és kisebb üzemünket. Üzemünk beruházása felszabadulásunk óta meghaladja a 150 millió forintot. Ebből közel 20 millió forintot fordítottunk üzemi munkavédelmi, egészségügyi, szociális és kulturális beruházásokra. Üzemünk egész sorában létesítettünk öltözőket és fürdőket, üzemorvosi rendelőket, porszivó berendezéseket, üzemi konyhákat és ebédlőket. Nagy ütemben folyt nagyüzemeinknél a bölcsődék létrehozása. Bölcsődéhalózat nagyüzemeinknél a felszabadulás előtt teljesen hiányzott, ma 351 férőhely van újonnan létesült bölcsődéinkben.

Jelentős összeget fordítottak a szegedi vállalatok kulturális célokra is. Kultúrtermeket, klubhelyiségeket, könyvtárakat, sportpályákat, üdülőket létesítettek, korszerűsítették, színpaddal látták el meglévő kultúrtermeket.

A mezőgazdaság is jelentős fejlődést ért el Szegeden a felszabadulás óta. Az elnyomott, kiűzörszort parasztság is a felemelkedés útjára lépett, miután megszabadult a munkásosztály segítségével a földbirtokosok, kulákok, bankok uralmától. Pártunk a kisparasztk és az agrárproletárok között osztotta fel az úri város 70 ezer holdnyi birtokát. A parasztság ezután sem maradt magára: a felszabadulás óta 22 millió forintot fordítottunk Szeged mezőgazdaságának fejlesztésére. Pár-

tunk és kormányunk messzemenő támogatását élvezték az elmúlt években termelőségüket és egyéni dolgozó parasztjaink egyaránt. Nemesített vetőmaggal, műtrágyával segítettük elő növénytermelésünk hozamának emelkedését. Állatállományunk 1945. óta hatszorosára növekedett. Korszerű mezőgazdasági gépek, traktorok, kombájnok, kultivátorok; fűkaszalógépek végzik városunk határában a mezőgazdasági munka nehéz fizikai részét.

Mezőgazdaságunk fejlődésének, a dolgozó parasztság jóléte gyors növekedésének útját a közös gazdálkodás teremtette meg. Erőteljes fejlődésnek indult Szegeden is a termelőségüket mozgalom, amely 30 év alatt álló földterületünk közel felét terjed ki. A nagyüzemi termelés útjára tért termelőségüket egyre inkább kibontakoztak a közös gazdálkodás előnyei. Új gazdasági épületek: silók, magtárak, hizlaldák, ólak, istállók, melegítők kerek; öntözőtelepek létesültek. Jelentős mértékben bővültek dolgozó parasztságunk kulturális lehetőségei.

Fejlődő kereskedelem, közlekedés

Iparunk és mezőgazdaságunk fejlődése kereskedelmünk növekedését vonja maga után. Kereskedelmünk széles hálóján keresztül juttatja el városunk dolgozóhoz iparunk és mezőgazdaságunk termékeit. 132 magánkereskedő mellett 76 népbolt, 15 gyümölcs- és

zöldszobolt, 26 ruházati bolt, 15 italbolt, 25 vegyes kisáruháza, 10 étterem, 8 cukrászda, villamossági, háztartási, üveg, sport, illatszert, egyéb szaküzletek egész sora gondoskodik a szegedi lakosság növekvő igényeinek kielégítéséről. Városunk kereskedelmének fejlesztésére eddig 8 és félmillió forintot fordítottunk.

Nagyarányú volt az elmúlt évtized alatt helyi közlekedési hálózatunk növekedése. A multban elhanyagolt és elmaradott városi közlekedésünket a város dolgozói érdekeinek figyelembevételével fejlesztettük. Villamosvasút vonallal kapcsoltuk Szegedhez a szomszédos Kiskundorozsmát. Új vonalat és járatot létesítettünk a gazdasági vasútállomás és a Marx-téri piac között is. Újjáépített hidunk és a rajta átvezető villamos kapcsolja városunk vérkeringésébe Újszegedet. Gyorsabbá is tettük a város villamosforgalmát: hurokvágány épült a két vasútállomásnál.

Másfélmillió forintot beruházással növeltük városunk járműparkját, Petőfi-telepre és Tápera autóbusszjáratot létesítettünk, rendszeressé tettük és sűrítettük az autóbusszforgalmat Szeged és több környező községek között.

Városfejlesztésre a fenntartási költségeken kívül 15 millió forintot fordítottunk. Számos utcát és teret aszfaltoztunk, parkosítottunk és hoztunk rendbe. A burkolt járdák területét 3 ezer négyzetméterrel, a burkolt úttestek területét 155 ezer négyzetméterrel növeltük 1945 óta.

Növekvő kulturális és sport lehetőségek, széleskörű egészségvédelem

A felszabadult városban új, hatalmas lehetőségek nyíltak a dolgozók művelődésére és gyermekeik továbbtanulására. Az oktatás és népművelés terén az egyetemi építkezésekkel együtt közel 20 millió forintot ruháztunk be. A legtöbb iskola, óvoda igen rossz állapotban volt a felszabaduláskor és népi demokráciánk nagy áldozatot kellett hoznia, hogy biztosítsa a tanítás zökkenőmentességét. Legnagyobb eredményünk azonban hogy az iskolákban, az egyetemeken döntő többségben a dolgozók, munkások, parasztk és értelmiségiek gyermekei tanulnak. A felszabadulás előtt alig 5 százaléka volt a munkás- és parasztszármazású hallgatók száma a szegedi egyetemen, ma pedig a hallgatók közel 60 százalékát teszik ki.

Az egyetemi oktatás kiszélesítését és színvonalának emelését szolgálta az új épületrész, a Béke-épület megépítése több mint 6 millió forintot költséggel. A kö-

zépiskolai oktatás fejlesztése érdekében új iskolatípusok létesültek, melyekben előtérbe került az ifjúság politechnikai képzése. Ennek érdekében készült több mint 800 ezer forintot költséggel az Építőipari Technikum műhelye és több mint 600 ezer forintot költséggel a Textiltechnikum műhelye.

A legnagyobb fejlődést általános iskolánk fejlesztése terén érték el. 21 új tantermet nyitottunk felszabadulásunk óta és többi között 350 ezer forintot költséggel teljesen újjáépítettük a Dugonics-utcai általános leányiskolát s rendeztük a 250 ezer forintot költséggel a Madách-utcai iskolát, a Dózsa György általános iskola pedig egy egész épületrésznyel bővült. Mindezek felül hatalmas összegeket fordítottunk az iskolák korszerűsítésére, bővítésére.

A felszabadulás előtt az alsóoktatási tanintézmények mellett napközli otthonok egyáltalában nem működtek. Ma Szegeden 10 általa-

nos iskolában működik napközli otthon. Most épül a központi könyvtár a napközli otthonos tanulók ékeztetésére. Az általános iskolák ifjúság nyári üdültetésére mintegy 200 ezer forintot költséggel korszerű gyermeküdülőket létesítettünk Újszegeden.

A dolgozók egészségvédelme terén messzemenően érvényesült népi demokráciánk az az alapelve, hogy legfőbb érték az ember. Egészségügyi téren közel 10 millió forintot fordítottunk beruházásra. Felépült az új gyermek-klinika, a lebombázott épület helyén, ezenkívül Rókuson külön gyermek poliklinika létesült. A kórház ágyak száma 140 százalékkal növekedett. Sokkal szélesebbkörű munkát fejt ki a Tüdőbeteg Gondozó Intézet, mint a felszabadulás előtt. Jelentősen fejlődött az üzemorvosi hálózat. A felszabadulás előtt csupán két üzemben volt, ma pedig 9 üzemben folyik állandó orvosi rendelés. Az ötszázal ki- sebb létszámú üzemeket körzeti orvosok patronálják. Egészség-

ügyünk fejlődésének beszédes bizonyítéka, hogy a felszabadulás előtt 10 százalékról 5,2 százalékra esökkent a csecsemőhalálozás.

Tíz esztendővel ezelőtt népünk felszabadult a szellemi elnyomás alól is. Nemcsak az iskolák, oktatási intézmények nyitak meg a dolgozók és gyermekeik előtt, hanem a kulturális intézmények sokasága is. Városunk múzeuma, könyvtárai, színháza és filmszínháza új közönség, a dolgozók tömegei előtt nyitak meg. Üzemeinkben azóta komoly eredményt ért kultúrscsoportok létesültek és rendszeres előadásokaj szolgájk a dolgozók szórakozását, művelődését. Virágzásnak indult népi kultúránk és a tehetséges népi művészek egész sora került felszínre. Felszabadult városunkban ma már a kultúra is valóban a népé.

Felszabadulásunk tizedik évfordulóján elmondhatjuk, hogy a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével Szeged dolgozói a város történetében példanélkül álló eredményeket értek el.

II.

Új üzemekkel, üzemrészekkel, szociális létesítményekkel gyarapszik Szeged ipara

Eredményeink továbbfejlesztése, városunk dolgozói jólétének állandó növelése, kulturális színvonalának emelése a Hazafias Népfrent legfőbb törekvése. Ezek elérése érdekében a Hazafias Népfrent szegedi előkészítő bizottsága az alábbi célokat tűzi maga elé.

A Magyar Dolgozók Pártja III. kongresszusa iparunk fejlődésének irányvonalát elsősorban a dolgozók közvetlen szükségleteit szolgáló iparágak fejlesztésében jelölte meg. Városunk ipara egészében véve könnyűipari jellegű. Fontos tehát, hogy az elkövetkező évek során üzemünk kapacitását és termelékenységét növeljük, különös tekintettel a dolgozók közvetlen szükségleteinek kielégítésére.

Nagy üzemünket új üzemrészekkel bővítjük és meglévő gépi berendezéseiket újakkal egészítjük ki. Fejlesztjük nagyüzemeink szociális és munkavédelmi célokat szolgáló létesítményeit és berendezéseit is. Nagyszabású beruházásokat végzünk városunk legtöbb üzeménél, sőt több új üzemet is létesítünk. Rókuson a Dorozsmai műút mellett épül fel az Épületelem Előgyártó Vállalat, Gázoltó Vállalat és a Szervestrágyagyártó Vállalat granuláló telepe. A Szegedi Textilműveket szövő üzemrészrel bővítjük ki.

Szegeden épül fel az ország első Farostlemezyára. Ez a gyár a Szegedi Falemezgyár üzemrészeként, a Gyufagyár, a Lemezyár, Ládagyár halladékaanyagait dolgozza föl. Ezáltal nagymennyiségű külföldi nyersanyag behozatalát takarítjuk meg. A Jutáárgyárban a fonóüzem bővítésével lehetővé tesszük, hogy a jelenleg két szakmában működő szövőüzem három szakmáigra térhessen át. A Szegedi Kenderfonógyárban, Szegedi Ruhagyárban, Újszegedi Kender-Lenszöví Vállalatnál olyan átszervezéseket hajtunk végre, amelyek növelik a munka termelékenységét és csökkentik az önköltséget.

Textiliparunk mellett nagyarányú fejlődés vár élelmiszeriparunkra is. A Szegedi Konzervgyárban gyümölcsleagyártó üzemrész épül, napi 3 vagonos termelőképességgel. Emellett külön savanyítórészleg létesül. Kibővítjük a főzelékgyártó üzemrészt is és termelőképességét a jelenlegi négyszeresére, a paradicsomkészítmények mennyiségére pedig a jelenlegi kétszeresére emeljük. A Szalámigyárban ugyancsak jelentős fejlesztést hajtunk végre. A nyersanyaggal való takarékos-

ság és a készáru helyes tárolása, valamint szállítása érdekében a Szegedi Kenderfonógyár részére 150 vagon befogadóképességű alapanyagraktárt építünk, a Konzervgyárnál pedig a meglévő raktáron közel 2 ezer négyzetméteres bővítést hajtunk végre. A dorozsmai állomással összekötő iparvágány kiágazásába bekapcsoljuk a Szegedi Ruhagyárat, Jutáárgyárat, Falemezgyárat és a műút mentén épülő új üzemeket. Emellett az iparvágányt hurokvágányosítjuk, hogy a szállítást zökkenőmentesíthessük.

Javítjuk városunk üzemiben a munka- és egészségvédelmi berendezéseket. Fedett üzemrészt létesítünk a Konzervgyárban a ládaszegek részére.

A szociális létesítmények egész sorát építjük fel üzemünkben. Az Újszegedi Kender-Lenszöví Vállalatnál közel 4 millió forintot költséggel építenek ezer fő részére központi öltözőt és fürdőt, üzemi konyhát, ebédlőt, valamint modern bölcsődét. A Falemezgyárban félmillió forintot költséggel épül fel az új kultúrterem filmvetítő berendezéssel, színpaddal, hozzá kapcsolódik a fürdő, öltöző, a sporthelyiségek, ebédlő, A Szegedi Textilműveknél önálló üzemi konyha és a meglévő bölcsőde mellé napközli otthon épül. A Jutáárgyárban korszerű bölcsőde és napközli otthon felépítése bizonyítja a munkások szociális körülményeiről történő fokozott gondoskodásunkat. Üzemünk fejlődése, valamint felépülő új üzemünk többezer új munkavállaló részére biztosítanak munkalehetőségeket.

Helyiipari üzemünk fejlesztése, gépi berendezéseinek kiegészítése és bővítése céljaira az elkövetkező négy év alatt mintegy 13 és félmillió forintot ruháztunk be. Ennek keretében korszerű mosdót létesítünk városunkban, fejlesztjük a Seprőgyárat, Ecsetgyárat, a Divatszabószágot, a nyomdaipari, fémipari és egyéb vállalatokat. Gépésztjük a Köztisztasági Vállalatot. Növeljük a Szegedi Gázművek kapacitását: István-telepet és több telepet bekapcsolunk a város gázellátásába.

Tovább fejlesztjük városunk kisipari termelőségüket, anyagellátással támogatjuk a magán kisiparosokat. Újra életre hívjuk és hagyományaihoz méltó támogatásban részesítjük városunk jellegzetes iparágait: a szegedi papucs és halbieska készítő ipart.

(Folytatás a 2. oldalon)